

Rruga, Magj. Km 5-të Suharekë - Prizren, p.n. - Suharekë

**RAPORTI I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS PËR IMPIANTIN
E PRODHIMIT TË BETONIT DHE ELEMENTEVE TË PARAFABRIKUARA
NGA BETONI ME INVESTITORI “ B FAMIS ” SH.P.K.,
Rruga, Magj. Km 5-të Suharekë-Prizren, p.n. Suharekë**

Suharekë, Korrik - 2024

**Raportin e Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis
Impiantin e Prodhimit të Betonit dhe Elementeve të Parafabrikuara
nga Betoni**

**Marrëveshje Bashkëpinimi
Për:**

Përgatitjen dhe dorëzimin e Raportit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis për Impiantin e Prodhimit të Betonit dhe Elementeve të Parafabrikuara nga Betoni, në përputhje me Ligjin me nr. 08/L- 181 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis dhe rregulloret në fuqi, në ngastrat kadastrale me nr. 00044-2, zk. Gjinoc dhe 01116-0 zk Sopijë në komunën e Suharekës

"B FAMIS" SH.P.K

Bekim Bytyçi

02.07.2024

Nënshkrimi dhe Vula

BLERINA BAJRAKTARI

E Licencuar për VNM, Nr. 07/20

(02.07.2024)

Nënshkrimi

Suharekë, Korrik - 2024

Përmbajtja:

1.	HYRJE	5
2.	KUADRI LIGJOR PËR HARTIMIN E RAPORTIT	6
3.	METODOLOGJIA E PUNËS	7
4.	PËRSHKRIMI I LOKACIONIT DHE MJEDISIT	8
4.1	Pozita gjeografike e lokacionit.....	8
4.2	Popullata dhe vendbanimet	11
4.3	Lidhjet e komunikacionit dhe Distanca nga Shtepite.....	13
4.4	Kushtet klimatike	13
4.5	Karakteristikat hidrologjike	14
4.6	Natyra dhe biodiversiteti.....	15
4.7	Flora	16
4.8	Fauna.....	17
4.9	Peizashi	17
4.10	Ajri	17
5.	PROCESIT TEKNOLOGJIK I PRODHIMIT TË BETONIT DHE PAJIMET	19
5.1	Objektet – pajimet e bazës së betonit.....	19
5.2	Koncepti prodhues i betonit	22
5.3	Prodhimi i betonit	22
5.4	Komponentët e betonit	23
5.5	Përshkrimi i procesit teknologjik	25
6.	PËRSHKRIMI I ALTERNATIVAVE TE ARSYESHME.....	29
6.1	Zonat me industri te njëjta ekzistuese:	29
6.2	Sipërfaqet e fushave te gjelbërta:	29
6.3	Afërsia me lëndët e para:	29
6.4	Infrastruktura e transportit:	29
6.5	Ndikim mjedisor:	29
6.6	Zonimi dhe rregulloret:	29
6.7	Marrëdhëniet me komunitetin:.....	30
6.8	Shërbimet komunale dhe infrastruktura:.....	30
6.9	Kushtet gjeologjike dhe gjeoteknike:.....	30
6.10	Kërkesa e tregut:	30
6.11	Mbrojtje dhe siguri:.....	30
6.12	Potenciali i zgjerimit:	30
6.13	Logjistika dhe vendi i lokacionit:.....	30
6.14	Qëndrueshmëria mjedisore:	30
6.15	Afërsia me fuqinë punëtore:.....	30
7.	IDENTIFIKIMI DHE PËRSHKRIMI I NDIKIMEVE NË MJEDIS	31
7.1	Ndikimet në ajër.....	31
7.2	Ndikimet në tokë.....	32
7.3	Ndikimet në ujë.....	32
7.4	Ndikimet në peizazh, florë dhe faunë	33
7.5	Ndikimi në vendbanime dhe popullatë	33
7.6	Ndikimi nga zhurma	34
7.7	Ndikimet në raste të aksidenteve mjedisore.....	34
8.	MASAT PËR ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE NË MJEDIS	35

8.1 Masat për zvogëlimin e ndikimeve në ajër	35
8.2 Masat për zvogëlimin e ndikimeve në tokë	35
8.3 Masat për zvogëlimin e ndikimeve në ujë	36
8.4 Masat për mbrojtjen nga Zhurma.....	37
8.5 Masat për mbrojtje nga rreziqet dhe aksidentet	37
9. PROGRAMI I MONITORIMIT	37
10. RAPORTIMI.....	37
11. MASAT REHABILITUESE PAS PËRFUNDIMIT TË AKTIVITETIT	38
12. KONKLuzion	38
13. ANALIZA KOST – BENEFITE E PROJEKTIT NË FORMË TABELARE	39
14. LITERATURA E PERDORUR.....	40

Lista e Figurave:

Figura 1 Pozita Gjeografike e Komunës së Suharekës në Hartën e Republikës së Kosovës	8
Figura 2 Harta e rrugëve dhe Lokacioni i Kompanisë nga Komuna e Suharekës	9
Figura 3 Situacioni i terrenit me ortofoto nga lokacioni i projektit nga matjet gjeodezike	11
Figura 4 Lokacioni i Kompanisë nga fshatrat perreth parcelave	12
Figura 5 Distanca e lokacionit të kompanisë nga shtëpitë e banimit	13
Figura 6 Distanca e Impiantit nga Lumi me i afert Lumi Leshan	15
Figura 7 Impianti i prodhimit të betonit dhe elementeve të parafabrikuara nga Betoni " B FABIS" SH.P.K.	19
Figura 8 Pozita e Impiantit të Prodhimit të Betonit dhe Elementeve të parafabrikuara nga Betoni	21
Figura 9 Vendosija e fraksioneve të zhavorrit në afersi të Impiantit të prodhimit të Betonit	22
Figura 10 Hapësirat ku do të vendosen llojet e zhavorreve për prodhimin e betonit.....	23
Figura 11 Skema e procesit teknologjik.....	28

Lista Tabelave:

Tabela 1 Të dhënat elementare klimatike në zonën e interesit	14
Tabela 2 Bilanci për prodhimin e 1 m ³ beton MB-30	24

1. HYRJE

Ky Raporti i vlerësimit të ndikimit në mjedis është punuar për Impiantin e prodhimit të betonit, me investitor “B FAMIS” SH.P.K. në ngastrat kadastrale me nr. 00044-2, zk. Gjinoc dhe 01116-0 zk Sopijë në komunën e Suharekës, i cili është përgatitur duke u bazuar në legjislacionin mjedisor të Kosovës, veçanërisht sipas Ligjit nr. 08/L- 181 për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis.

Prodhimi i betonit dhe elementeve nga betoni (te parafabrikuara) është një pjesë e rëndësishme e sektorit të ndërtimtarisë në Kosovë dhe është zhvilluar paralelisht me kërkesat e këtij sektori. Për shkak të specifikave të tij që lidhen kryesisht me mënyrën e transportimit të produktit final (betonit) - betoni i gatshëm nuk mund të transportohet në distanca shumë të mëdha dhe për këtë arsye është imponuar ndërtimi i impianteve të tilla në tërë territorin e Kosovës me lokacione të ndryshme.

Edhe pse si aktivitet, prodhimi i betonit nuk përfshinë djegie të lëndëve fosile, ndërhyrje fizike të theksuara në mjedis apo shfrytëzim të resurseve ujore, megjithatë, si aktivitet është i pakontrolluar dhe herë pas herë mund të ketë ndikime në mjedis, prandaj edhe është subjekt i procedurave për Pëlqim Mjedisor.

Kompania “ B FAMIS” SH.P.K. ka iniciuar hartimin e raportit të VNM-së për të identifikuar ndikimet e mundshme në mjedis, me qëllim të ndërmarrjes së masave të nevojshme dhe zgjedhjen e alternativave për minimizimin e ndikimeve negative në mjedis.

Të dhënat për hartimin e raportit janë siguruar nga burime të ndryshme, literaturë ekzistuese, Plani zhvillimor komunal i Suharekës, raportet e ndryshme mbi vlerësimin e aktiviteteve të ngjashme, dhe gjithashtu janë realizuar vizita në vendin ku është bërë ngritja e Impiantit për prodhimin e Betonit dhe elementeve të tij me qëllim të njohjes me zonën, me pajimet, objektin, procesin teknologjik dhe infrastrukturën në lokacion.

Duke e pasur parasysh se sektori i ndërtimeve në Kosovë, përfshirë ndërtimin e auto-rrugëve është një nga sektorët me zhvillimin më të madh, si dhe duke e pasur parasysh kërkesën për materiale ndërtimore kompania “B FAMIS” SH.P.K., ka ngritur impiantin për prodhimin e betonit dhe Elementeve të parafabrikuara nga betoni.

Lokacioni i impiantit për prodhimin e betonit dhe elementeve të parafabrikuara nga betoni është i vendosur në njësinë e kadastrave me nr. 01116- 0 Zk. Sopijë dhe njësia kadastrale 00044-2 Zk. Gjinoc,. Impianti ka kapacitet prej 55 m³/h. Lënda e parë, kryesisht gurë gëlqeror, sigurohet nga operatorët e licencuar, ndersa çimento sigurohet në tregun e Kosovës, kryesisht

nga prodhuesi vendor “SharrCem”. Kompania do te prodhoj beton të markave të ndryshme, varësisht prej kërkesave të klientëve, dhe produktet e tij do ti shet kryesisht në zonën Suharekë, Prizren, Rahovec etj.

2. KUADRI LIGJOR PËR HARTIMIN E RAPORTIT

Duke marr në konsideratë karakteristikat e projektit, madhësinë e shtrirjes së tij, ndikimet e mundshme në mjedis si dhe vendndodhjen e impiantit si dhe duke u bazuar ne legjislacionin mjediosor ne fuqi ku parashihet që ky projekt është subjekt i vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe i përket shtojcës së dytë, nënpika 5.8, e Ligjit nr. **08/L-181** për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis.

Për përgatitjen e këtij raporti janë konsultuar ligje te tjera relevante, si Ligjet:

- Ligji për Mbrojtjen e Mjedisit Nr. 03/L-025
- Ligji për mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja Nr. 08/L-0256
- Ligji për ujërat e Kosovës Nr. 04/L-147
- Ligji për Planifikim Hapësinor Nr. 04/L-174
- Ligji për Mbeturina Nr. 04/L-060
- Ligji për Mbrojtjen e Natyrës Nr. 03/L-233
- Ligji për Mbrojtje nga Zhurma Nr. 02/L-102
- Ligji për Ndërtim Nr. 04/L-110
- Ligji për mbrojtje nga Zjarri me nr, 04/L-012

Udhëzimet Administrative:

- Udhëzimi Administrativ MMPHI Nr. 02/2022 për Kushtet, Mënyrat, Parametrat dhe Vlerat Kufizuese të Shkarkimit të Ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në Trupin Ujorë.
- Udhëzimi Administrativ Nr. 13/2013 për Katalogun Shtetëror të Mbeturinave,
- Udhëzim Administrativ (QRK) nr. 07/2021 për rregullat dhe normat e shkarkimeve në ajër nga burimet e palëvizshme të ndotjes.

3. METODOLOGJIA E PUNËS

Për të vlerësuar ndikimin në mjedis si dhe për të identifikuar masat para parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve në mjedis, për impiantin për prodhimin e betonit, është ndjekur qasja e vlerësimit të përgjithshëm të projekteve të kësaj natyre, si dhe është bërë analiza dhe identifikimi i ndikimeve sipas fazave.

a. Informatat themelore mbi:

- Burimet themelore të ndikimeve në mjedis
- Popullatën dhe vendbanimet në lokacion
- Topografia dhe peizazhi në lokacionin e projektit
- Klima dhe të dhënat meteorologjike
- Kualiteti i ajrit ujit dhe komponentëve tjerë mjedisor në lokacion
- Bota bimore dhe shtazore në lokacionin e projektit

b. Vlerësimi i ndikimeve sipas kriterëve në vijim:

- Gjendja e mjedisit në lokacionin e projektit
- Lloji dhe madhësia e pritshme e ndotjes nga projekti
- Karakteristikat dhe përbërja e materialit ndotës
- Vlerësimi i përhapjes së ndotjes

c. Përcaktimi i masave për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve në mjedis, duke u bazuar në rezultatet / të gjeturat nga vlerësimi i ndikimeve në mjedis, në lokacionin e projektit.

4. PËRSHKRIMI I LOKACIONIT DHE MJEDISIT

4.1 Pozita gjeografike e lokacionit

Komuna e Suharekës gjendet në pjesën jugore të Kosovës. Kufizohet me komunën e Prizrenit, Rahovecit, Malishevë, Lipjanit, Shtimes, Ferizajit dhe Shtërpces. Shtrihet në gjerësi gjeografike veriore prej $42^{\circ} 15'$ – Parkut Nacional “Sharri” (jugu), $42^{\circ} 30'$ – Malet e Berishes dhe Javori (veriu). Gjatësia gjeografike lindore : $20^{\circ} 45'$ - komuna e Rahovecit (perëndim), $21^{\circ} 00'$ - Malet e Jezercit, Guri i Dellocit (lindje). Komuna e Suharekës është e rrethuar me male të larta, në veri- perëndim me malet e Pagarushës dhe të Temeqinës me lartësi mbidetare prej 796 deri 828 m, në veri me ato të Carralevës 922 deri 1.048 m, në lindje me malet e Jezercit 1.677 m (Kryet e Ahishtes) dhe në jug-lindje me malet e Sharrit 2.092 m (Dera e Pashës) ndërsa në perëndim me rrafshinën (ultësirën) e Prizrenit. Lartësia mesatare mbidetare në komunë është 455 m. Vetë qyteti i Suharekës gjendet në lartësi mbidetare prej 400 m.

Figura 1 Pozita Gjeografike e Komunës së Suharekës në Hartën e Republikës së Kosovës

Sipërfaqja e kësaj komune është 361 km² që mbulon 3.3 % të territorit të Kosovës. Nga sipërfaqja e komunës, që përfshin 36.099 ha (ose 361 km²), prej tyre 15.074 ha ose 41.7 % janë të mbuluara me pyje, 19.373 ha ose 53.7 % janë tokë bujqësore dhe 1.652 ha ose 4.6% sipërfaqe tjetër.

Ndërsa kompanija “B FAMIS” SH.P.K. me lokacion në Fshatrat Sopijë & Gjinoc, komuna e Suharekës, pranë rruges lokale Fusha e Sopisë 112 metra larg nga Magjistralla M-25 Suharekë – Prizren.

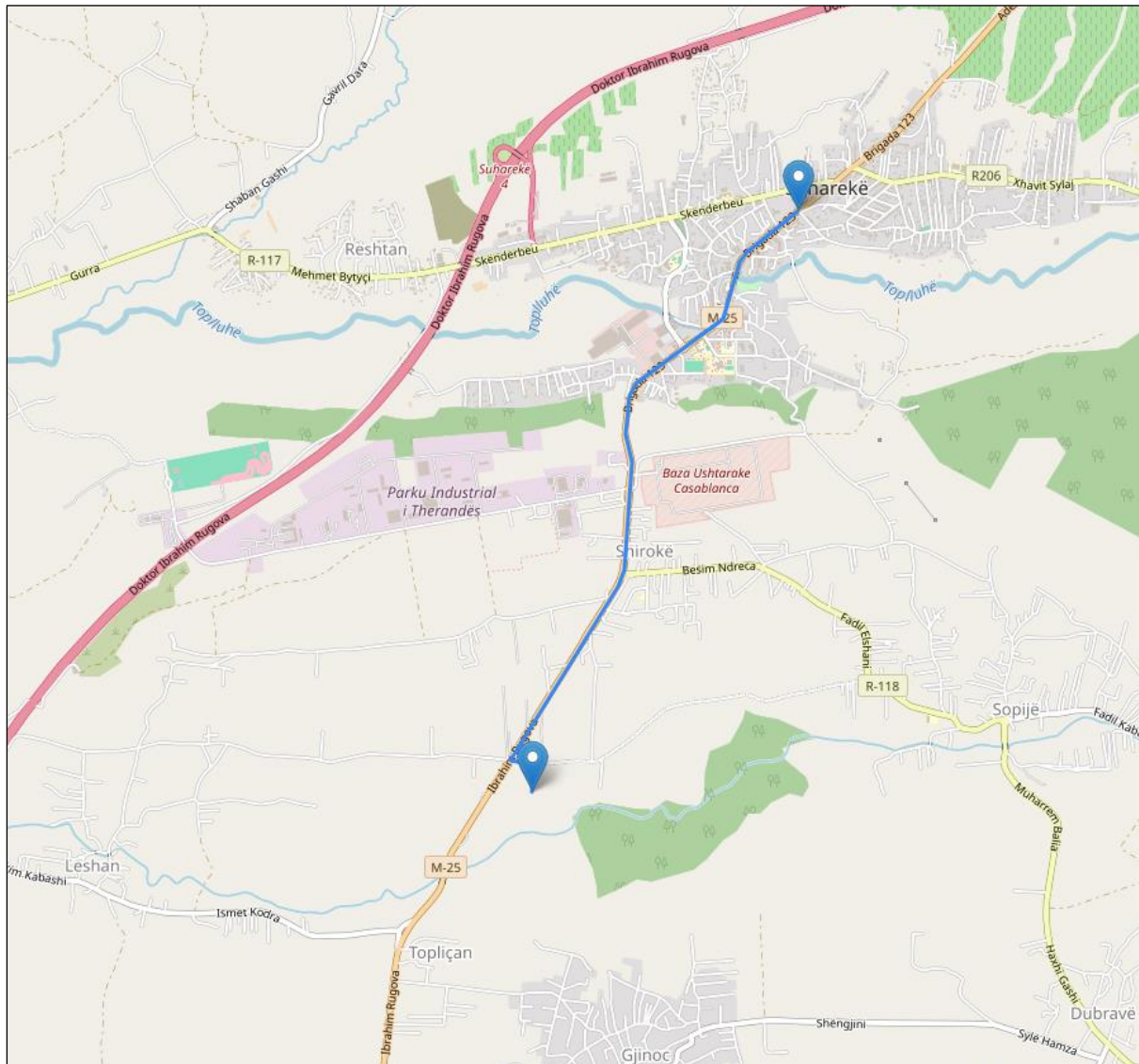

Figura 2 Harta e rrugëve dhe Lokacioni i Kompanisë nga Komuna e Suharekës

Më saktësisht lokacioni gjendet në koordinatat:

- Parcella me nr. 01116-0 , Sopijë

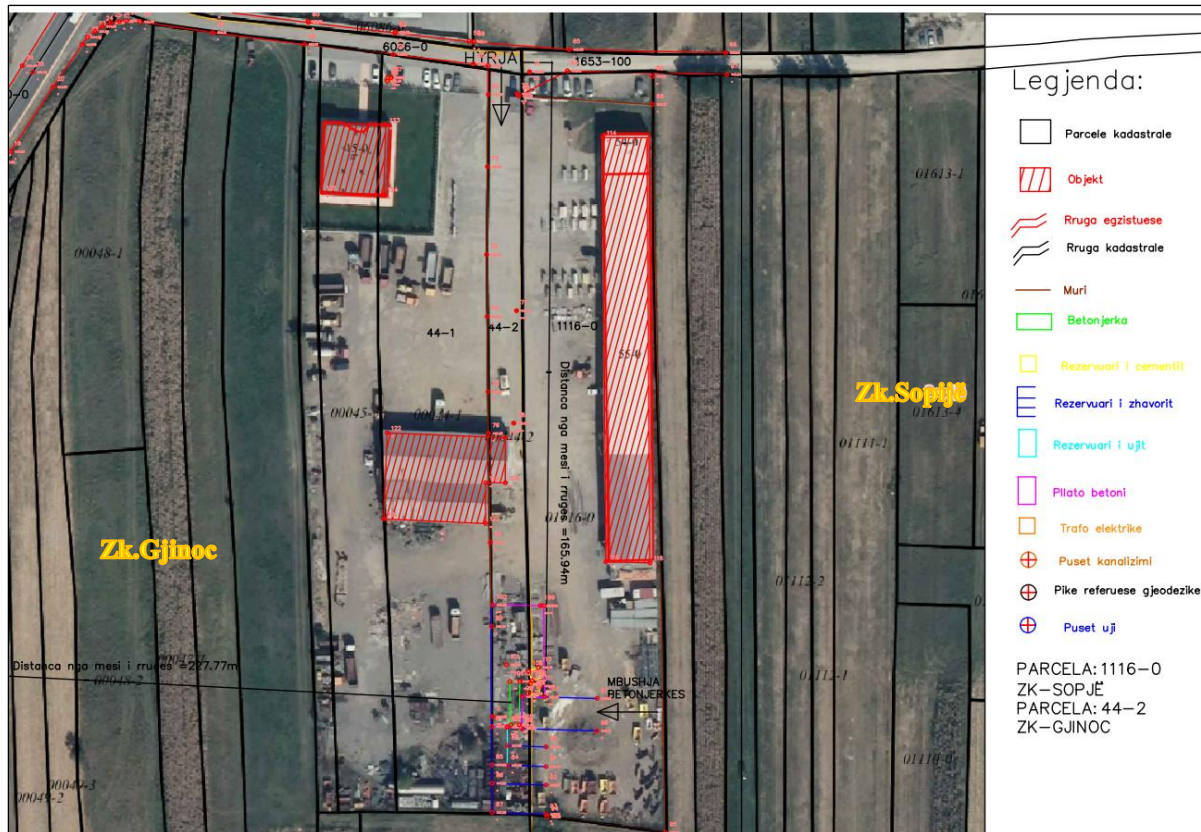
Nr.	X	Y	Z
1	7484452	4688217	0
2	7484461	4688125	0
3	7484464	4688012	0
4	7484454	4688018	0

- Parcella me nr. 00044-2, Gjinoc

Nr.	X	Y	Z
1	7484461	4688125	0
2	7484497	4688217	0
3	7484500	4688013	0
4	7484464	4688012	0

Në njisinë kadastrale me nr. 01116-0 Zk. Sopijë me sipërfaqe 7,260.00 m² dhe njësina kadastrale me nr. 00044-2 Zk. Gjinoc, me sipërfaqe 1,899.00 m², është e vendosur Impianti për prodhim Betoni si dhe prodhim të elementeve të parafabrikuara nga betoni.

Betonjера gjendet rreth 5.0 km në jugë-perendim të Suharekës. Lokacini i Impiantit është me pjerrësi të but dhe ka një lartësi mbidetare 405 m, ndërkohë që e gjithë topografia e zonës karakterizohet nga terren i rrafeshtë. Zona karakterizohet me toka bujqesore dhe vendbanime të shpërndara.

Luzhnicë, Maqitevë, Mohlan, Mushtisht, Nepërbisht, Nishor, Papaz, Peqan, Popolan, Qadrak, Reshtan, Reqan, Savrovë, Samadrexhë, Sallagrazhde, Semetisht, Sllapuzhan, Sopijë, Stravučinë, Studençan, Tërrnje, Vërshec dhe Vraniç.

Sipas të dhënave të fundit zyrtare të Agjencisë së Statistikave të Kosovës⁴ të vitit 2017, Komuna e Suharekës aktualisht ka 41 vendbanime, ku jetojnë 60,196 banorë. Bazuar në sipërfaqe aktuale prej 361.78 km², dendësia aktuale e banorëve është 165 banorë/km².

Ndërsa impianti i betonit ndodhet ne mes te kufirit te fshatit Sopoijë dhe fshatit Gjinoc.

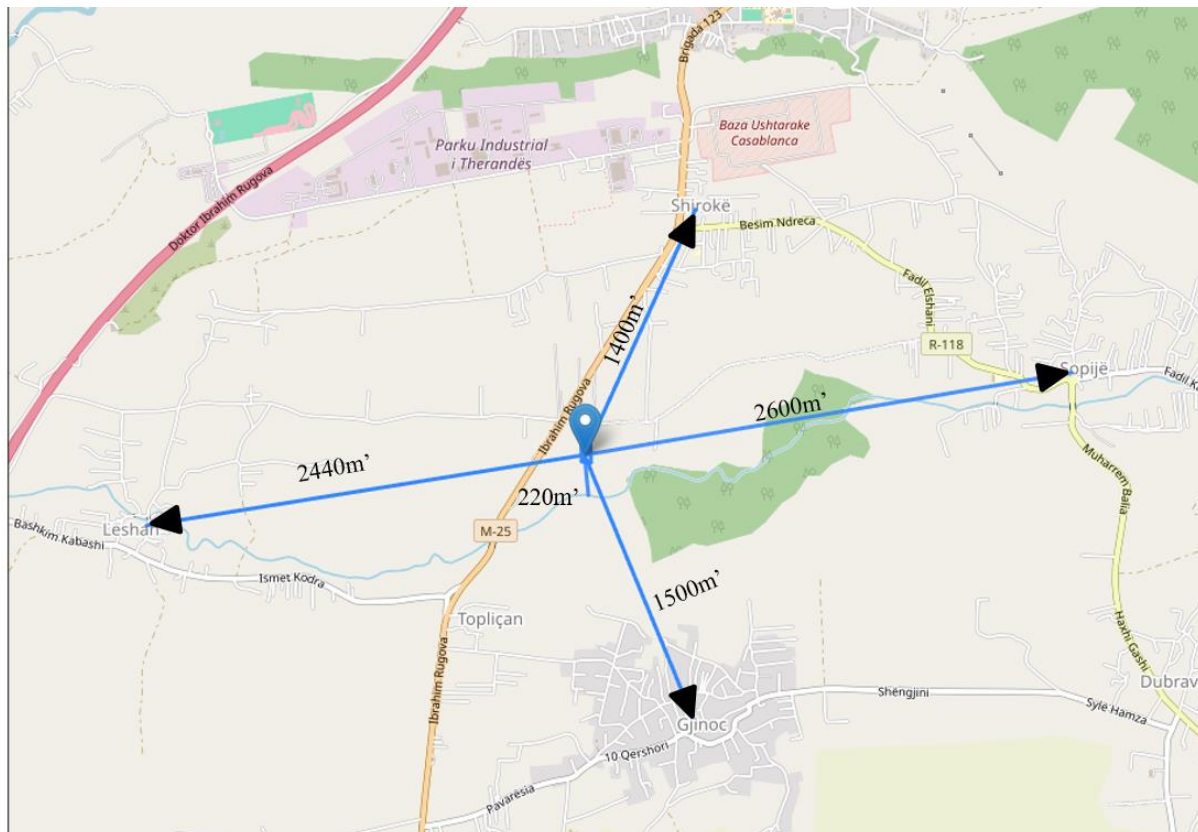

Figura 4 Lokacioni i Kompanisë nga fshatrat perreth parcelave

Është me rëndësi të thuhet se projekti nuk parasheh zhvendosjen e ndonjë shtëpie banimi, dhe ndikimet e drejtpërdrejta në popullatë dhe vendbanim janë të përkohshme. Impianti për prodhimin e betonit në pikëpamje mjedisore nuk pritet të ketë ndonjë ndikim të theksuar në popullatë (zhvendosje), ndërsa në anën tjetër, pritet të ketë efekte pozitive, në punësimin e tyre.

Ne afërsi te impianti janë një numër mjaftë i vogël i shtëpive, shih fig. E më poshtme Pronari i kompanisë “B Famis” Sh.p.k. është zotuar që do të përmbahet te gjitha ligjeve që kanë të bëjnë me mbrojtjen e ambientit dhe do të jete i kujdesshme gjate operimit që mos të i shqetësoj banoret ne këtë lokalitet.

4.3 Lidhjet e komunikacionit dhe Distanca nga Shtepite

Lokacioni ka lidhje të mira komunikacioni si dhe infrastrukturë rrugore e cila e lehtëson transportin, si të lëndës së parë, po ashtu edhe të produkteve finale (betonit të gatshëm). Lokacioni gjendet pranë rrugës regjionale që lidh qytetet si; Prizrenin, Suharekën, Malishevën dhe Rahovecin. Impianti i prodhimit të betonit ka një distancë prej 112 metra nga autostrada Ibrahim Rugova, Fig 5.

Figura 5 Distanca e lokacionit të kompanisë nga shtëpitë e banimit

4.4 Kushtet klimatike

Temperaturat mesatare mujore dhe vjetore

Temperatura mesatare vjetore e ajrit në Suharekë është 11°C. Në muajin gusht lajmërohet maksimumi absolut prej 38,2°C. Amplituda absolute është 52,3°C. Komuna e Suharekës gjendet, në jug të Kosovës dhe ka klimë kontinentale me ndikim mesdhetar.

Në vijim janë radhitur vlerat kyçe klimatike:

- Vlerat mesatare relative vjetore e lagështisë në Suharekë është 74.3% .
- Lagështia më e ulët relative e ajrit në Suharekë është në muajin gusht 63.2%.
- Në Suharekë është vranësira më e vogël në muajin gushtë (2.7), ndërsa vranësira mesatare vjetore është 5.0 të dhjetat e qiellit.
- Vlera mesatare e të reshurave në Suharekë është 674.0 mm. Të reshurat më të mëdha

janë në muajin tetor ndërsa më të vogla në muajin shkurt dhe janar.

- Të reshurat më të mëdha në Suharekë janë gjatë muajit mars 169.6 mm, ndërsa sasia minimale e të reshurave në këtë territor është 410.0 mm.
- Në Suharekë më së shpeshti fyejnë erërat nga verilindja (193%), lindja (32%), dhe jugperëndimi(32%), ndërsa më së paku fyejnë erërat nga jugu (33%), dhe veri perëndimi (13%). Shpejtësinë, mesatare më të madhe e kanë erërat nga jugperëndimi (4.6m/sek) dhe verilindja (3.6m/ sek).

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	m.vjet.
Temp. max .	16.4	20	25.5	26.3	32.3	36.5	37	38.2	35	30.2	23.8	22	38.2
Temp. min.	-14.1	-12.4	-10.4	-3	1	7	6	6.2	1.5	-1.8	-9	-11	-14.1
Temp. mes.	0	1.7	5.3	11.5	15.7	19.8	22.7	22.3	18.2	11.7	7.2	3.3	11.6
Lagështia %	84.5	76.6	75.4	75.0	75.0	69.4	63.6	63.2	68.1	71.8	85.7	34.2	74.3
Shtypja atmosferë.	954.1	949.6	938.4	942.6	948.5	950.1	948.4	948.2	948.6	948.6	948.7	948.6	947.9
Shpj. e erës m/s	1.0	1.5	2.5	2.7	1.9	2.4	2.2	1.9	1.8	1.8	2.2	2.6	2.0
Reshjet - shi	33.0	12.0	26.0	47.0	89.0	124.0	36.0	37.0	31.0	136.0	70.0	33.0	674.0
Reshjet - borë	0.4	3.9	4.2	2.1	0.3	0.1	0.4	3.9	4.2	2.1	0.3	0.1	0.4

Tabela 1 Të dhënat elementare klimatike në zonën e interesit

4.5 Karakteristikat hidrologjike

Komuna e Suharekës ka rrjetë mjaftë të zhvilluar hidrografike, gjegjësisht ka numër mjaftë të madh të lumenjve (përroskave) që kalojnë në territorin e komunës. Lumenjtë e vegjël janë lumenj me tipare karakteristike për përroskat malore, që dmth lumenj të vegjël, me oscilime shumë të mëdha të sasisë së ujit gjatë vitit.

Gjatë kohës së thatë në shumicën e këtyre lumenjve ka shumë pak ujë ose nuk ka ujë fare, kurse gjatë kohës me reshje shpesh ndodh që të ketë vërshime lokale. Të gjithë ujërat burojnë dhe rrjedhin në territorin e komunës përpos disa përroskave si përroska e Cërrnalevës, Topillës dhe lumit të Bllacës që burimin e kanë në territorin e komunës së Suharekës, kurse pjesa më madhe e tyre dhe derdhja e ujërave të tyre bëhet në komuna tjera.

Lumi më i madh i komunës dhe arteria kryesore hidrografike është lumi Toplluha. Ky lum formohet nga përroskat lokale, dhe si degë më e madhe është lumi i Semetishtit. Toplluha është një ndër degët e majta të lumit, më të madh në Kosovë, Drini i Bardhë. Sipërfaqja e pellgut të Toplluhes është $F=510.0\text{km}^2$, kurse gjatësia e lumit është 15,5km. Toplluha kalon nëpër qytetin e Suharekës, kurse derdhja e tij në Dri bëhet afër fshatit Piranë komuna e Prizrenit. Mbi gjysma e sipërfaqes së pellgut janë toka punuese, rreth 30% livadhe dhe kullosa, 10% male dhe pjesa tjerët është djerrinë.

Ndërsa sa i përket lokacionit ku është duke operuar impianti për prodhimin e betonit, nuk ka ndonjë rrjedhe ujore që do të ndikonte në ndotjen e ujerave edhe pse nga procesi teknologjik i prodhimit të betonit nuk ka shkarkime të ujerave të ndotur.

Duhet cekur se, lumenjtë me të afërte, janë Lumi Leshan me një distance 222.00 m shih fig 6.

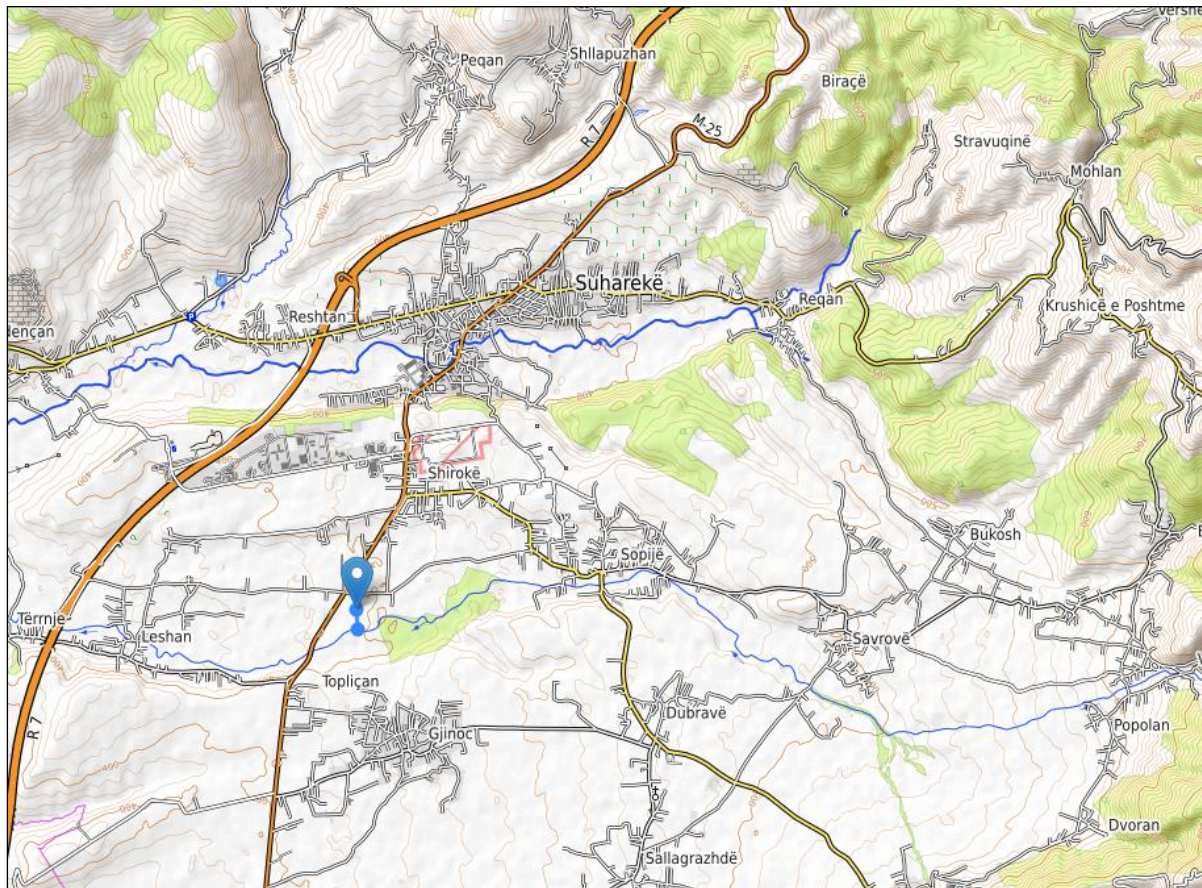

Figura 6 Distanca e Impiantit nga Lumi me i afert Lumi Leshan

4.6 Natyra dhe biodiversiteti

Komuna e Suharekës ndodhet në pjesën verilindore të luginës së Prizrenit, në kufijtë të shpateve të Prizrenit në një anë dhe e Podrimljes në anën tjetër. Lartësia mesatare mbidetare është 455m. Nëpër luginë të Drinit të Bardhë në klimë kontinentale kësaj ane ka ndikim klima e mesdhetare e cila mundëson kushte të mira për zhvillimin e vegjetacionit. Lumi kryesor i Suharekës është “Suhareka” e cila rrjedhë nëpër vendbanim të Suharekës. Ky lum në rrjedhën e tij të poshtme quhet Toplugë. Vetëm emri i këtij lumi tregon se ky gjatë pjesës më të mëdha shtjerrat, ndërsa gjatë pjesës më të madhe të vitit në shtratin e tij ka mjaft sasira të vogla të ujit. Në kohën e të reshurave të mëdha lajmërohen valët vërshuese. Territori i rrjedhës së tij është i përfaqësuar mjaft mirë me erozion.

Sipas Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, por edhe sipas observimeve në terren, në

lokacionin e projektit nuk ka zonë të mbrojtur, nuk ka lloje të mbrojtura, të rralla, apo endemike, dhe po ashtu nuk ka një potencial për vënie nën mbrojtje të zonës apo të ndonjë lloji, andaj ky impiant për prodhimin e betonit nuk do të sjell ndonjë problem në lokacionin ku është i vendosur.

4.7 Flora

Sipërfaqet bujqësore ekonomike janë sipërfaqe të punuara (23.378 ha). Bujqësia është dega kryesore e kësaj komune. Sipërfaqja e punuar, respektivisht arat dhe kopshtet (12.918 ha) shfrytëzohen kryesisht për prodhimin e grunajave (grurit, misrit, elbit dhe thekrës), të bimëve industriale dhe perimeve (lule diellit, grosha dhe patatja) dhe bimëve për kafshë (tërfoja dhe jonxha). Përmishtet përfshijnë sipërfaqen prej 426 ha. Përmëtaria nuk është një degë aq e rëndësishme ekonomike. Në to kryesisht kultivohen kumbullat, mollët dhe qershizat. Suhareka ka kushte mjaftë të mira për zhvillimin e vreshtarisë (1.703 ha)

Livadhet përfshijnë sipërfaqen prej 2.753 ha ndërsa kullosat 5.578 ha. Sipërfaqet e pashfrytëzuara ekonomike janë pyjet dhe zabelet. Gjendja ekzistuese e pyjeve dhe e fondit të pyjeve në këtë komunë edhe pse janë ndërmarrë masa me qëllim të kultivimit, kujdesit dhe zhvillimit të pyjeve, nuk janë aq të mira edhe pse kushtet janë mjaftë të volitshme. Sipërfaqeve pyjore përbëjnë 15,561 ha prej tyre 1600 ha janë pyje të larta. Pyjet e komunës së Suharekës shtrihen në lartësi mbidetare 455 m deri 1760 m.

Këto pyje janë kryesisht pyje gjethore (lisi dhe ahu), ndërsa haloret janë mjaft të pranishme. Si lloje përcjellëse të pyjeve lisore janë: shegët, gorniçet, dardhat e egra etj., ndërsa të kaçubave pyjore: murrizi, thana, trandofillja e egër, etj. Në territorin e kësaj komune ka edhe gështenja. Sipas të dhënave të marra nga Drejtoria e Bujqësisë, Blegtorisë dhe Pylltarisë në KKS ekonomia pyjore ka dy njësi ekonomiko pyjore:

- “Biraqi” dhe
- “Kryet e Ahishtës — pyjet e Mushtishtit”.

Në “Biraqi” dominon bungu dhe ceri furs gjendet edhe qarri, pisha, mëshstekna, qershia, lajthia, thana, etj, ndërsa në “Kryet e Ahishtës - pyjet e Mushtishtit” dominon ahu pastaj pisha (të gjitha llojet), breu, mëshstekna, verri, plepi, rakiti, etj. Kushtet për zhvillimin e pylltarisë janë mjaft të volitshme. Kemi rritje të shpejt të masës drurore prej 1,70 m³ - 5,30 m³ për hektar / 1 vit.

Si pasojë e rrethanave të pasluftës këto pyje kanë pësuar dëme të shumta nga mekanizmat shtetërorë para luftës dhe nga dëmtues individual pas luftës. Megjithatë fal bonitetit të lartë të

tokës ato janë ripërtërirë vet, janë në fazën e rritjes dhe zhvillimit intensiv.

Sipas Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, lokacioni ku është ndërtuar impianti i betonit, nuk ka ndonjë bimësi e cila është e veçante ose është e ruajtur si pas ligjeve të Kosovës, në zone gjinden barishte të zakonshme dhe në këtë zonë gjinden një numër i objekteve si banimi ashtu edhe industriale.

4.8 Fauna

Në ujërat e kësaj komune ekzistojnë këto lloje peshqish: krapoliq, brocak, mustak të përrojeve, dylmorë, por ka edhe ngjala. Në këto ujëra ka edhe gaforre, bretkosa dhe gjarpërinj të ujit. Nga kafshët shtëpiake kultivohen: gjellët, kuajt, derrat, beret dhe shpezët. Në zhvillimin e blegtorisë ndikojnë përveç të tjerash pjesët e imta të sipërfaqeve të punuara, dhe kullosat e pakta dhe të pa begatshme. Nëpër livadhe jetojnë stërqoka, sorra, thëllëza, shkurtëza, kukuvajka, lajmërohen edhe derrat, dhelprat, ujtit.

Sipas Institutit të Kosovës për Mbrojtjen e Natyrës, por edhe sipas observimeve në terren, në lokacionin e projektit nuk ka zonë të mbrojtur, nuk ka lloje të mbrojtura, të rralla, apo endemike, dhe po ashtu nuk ka një potencial për vënie nën mbrojtje të zonës apo të ndonjë lloji, andaj ky impiant për prodhimin e betonit nuk do të sjell ndonjë problem në lokacionin ku është i vendosur.

4.9 Peizashi

Peizashi, paraqet një nga veçoritë e rëndësishme të cilat duhet trajtuar në kuadër të vlerësimit të ndikimeve në mjedis. Edhe pse si definicion, paraqet një tërësi të elementeve natyrore, me vlerë vizuale dhe relaksuese, që dmth në kuptimin e ndotjes dhe emisioneve nuk paraqet efekte direkte në shëndet, megjithatë kjo duhet trajtuar dhe vlerësuar me kujdes.

Në afërsi të lokacionit ku është ndërtuar impianti, gjer me tani, nuk ka ndonjë peizazh që është shpallur i mbrojtur në bazë të legjislacionit në fuqi.

Siç është përshkruar më lartë, lokacioni i projektit për impiantin për prodhimin e betonit nga është një lokacion kryesisht i rrafshet i rrethuar me objekte tjera industriale dhe banimi.

4.10 Ajri

Ajri i pastër është me rëndësi vitale për shëndetin e njeriut. Mirëpo, që nga revolucioni industrial kualiteti i ajrit që e thithim ka rënë konsiderueshëm kryesisht si rezultat i aktiviteteve njerëzore. Ngritja e prodhimit industrial dhe energjetik, djegia e karburanteve fosile, si dhe rritja dramatike e trafikut kanë shtuar edhe më shumë ndotjen e ajrit, çka si rrjedhojë mund të shkaktojë probleme shëndetësore serioze.

Rreziqet e ndotjes së ajrit për shëndetin janë kryesisht të lidhura me përqendrimet e PM, veçanërisht PM_{2.5}, që është klasifikuar si kancerogjen nga Agjencia Ndërkombëtare Kërkimore mbi Kancerin (IARC). PM_{2.5} depërtojnë thellë në mushkëri dhe dihet që kontribuojnë në sëmundjet e frymëmarrjes, sëmundjet kardiovaskulare dhe kancerin e mushkërive. Në sëmundjet e mushkërive kontribuon edhe dioksidi i karbonit, njëjtë si edhe ozoni, që ulin funksionimin e mushkërive dhe acarojnë astmën.

Ndotësit e ajrit klasifikohen në dy kategori. Kategoria e parë ka të bëjë me ndotësit parësorë, të cilët emetohen drejtpërdrejt përmes atmosferës. Kategoria tjetër janë ndotës dytësorë, të cilët nuk emetojnë nga burimet e tyre, por emetohen në atmosferë përmes reaksioneve me ndotësit parësorë. Ndotësit kryesorë që hasen në Evropë janë:

Përderisa, sipas Agjencisë Evropiane të Mjedisit, burimet kryesore të ndotjes janë: - Transporti (transporti rrugor, ajror, hekurudhor dhe ujor), - Tregtia/Komercializmi (institucionale dhe ekonomitë familjare), - Energjia (prodhimi dhe shpërndarja), - Industria (përdorimi i energjisë në industri, procese industriale dhe shfrytëzimin e produkteve), - Bujqësia dhe - Mbeturinat.

Duke i pasur për bëze të dhënat me larët rreth ndotjes së ajrit, vime në përfundim që edhe impiantet e prodhimit të betonit janë burim i ndotjes, nëse nuk përmbahen rregullave për ndotje të ajrit, e sidomos munden me qene kontribuues të mëdhenj në rritjen e PM në atmosferë.

Mirëpo kompania “B FAMIS” SH.P.K.. ka një impiant mjaftë modern i cili i përmbush kriteret ligjore për të operuar, pasi që është i pajisur me filtra për parandalimin e hedhjes së pluhurit në atmosferë.

5. PROCESIT TEKNOLOGJIK I PRODHIMIT TË BETONIT DHE PAJIMET

5.1 Objektet – pajimet e bazës së betonit

Impianti për prodhimin e betonit i kompanisë “B FAMIS” SH.P.K. do të përbëhet nga këto objekte dhe pajime:

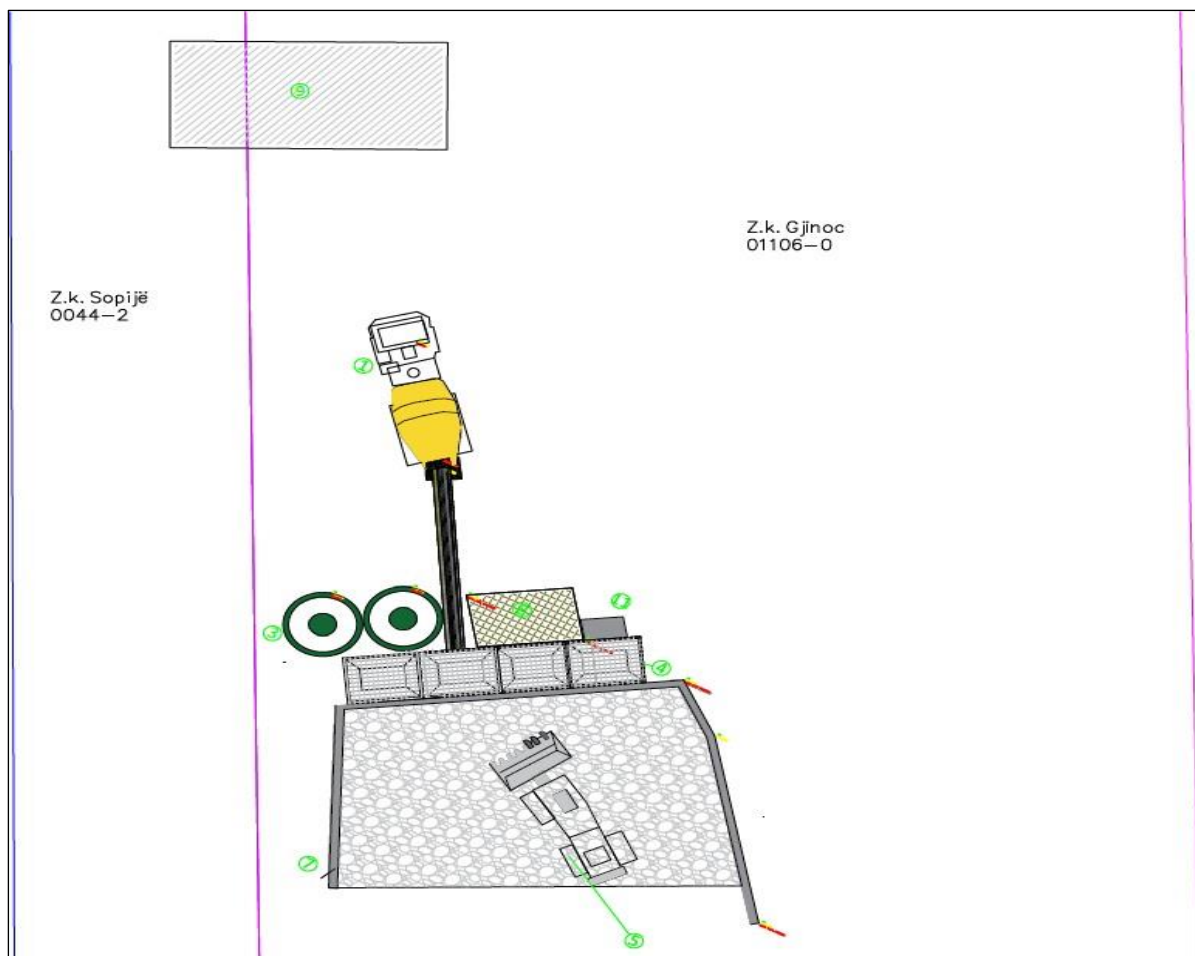
- Objekti i administratës.
- Pajimet për prodhimin e betonit –perzirja bohet ne mikser, kapaciteti i prodhimit të betonit 55m³/orë, është prodhim Turk.
- Gropat për mbajtje të agregateve të rërës kapaciteti; 1500 m³.

Figura 7 Impianti i prodhimit të betonit dhe elementeve të parafabrikuar nga Betoni " B FABIS" SH.P.K.

- Katër Bunkera $4 \times 7.5 \text{ m}^3 = 30 \text{ m}^3$ te agregatit: Fr I (0-4mm. Fr II 4-8mm. Fr III, 8-16 mm dhe Fr IV. 16-31.5 mm)
- Silosi-Rezervari i çimentos 2 copë nga 35 tonë = 70.0 tonë
- Rezervari i ujit 5000 lt
- Kërkesat per energji 280 Kv
- Transporteri përmbledhës horizontal nën bunker
- Transporteri i pjerrët furnizues i agregatit $L = 32\text{m}$; $B = 8000\text{mm}$; $P = 22.5 \text{ kv}$
- Kompresori për furnizim me ajër, $P = 4\text{kv} = 240 \text{ lt/m}$
- Pnaeli komandues i bazës së betonit (kabina komanduese)
- Filtrat e siloseve të çimentos,
- Transporterët kërmillor të çimentos nga silosat, $L=8\text{m}$ $P=11.5\text{kv}$
- Dozatori i çimentos me vëllim 3 ton
- Gjashte mikseret e Betonit me kapacitet 10m^3 , 9m^3 , 8m^3
- Dy auto-pompa
- Dy luga ngarkuese

Betoniera është adekuate për prodhimin e betonit dhe i përgjigjet ISO standardeve. Baza e betonit me pajimet përcjellëse për realizimin procesit teknologjik për prodhimin e llojeve të betoneve është e prodhuar ne Turqi.

12	Kufiri ne mes betonares dhe seperacionit
11	Shtepiza komanduese
10	Pusi i furnizimit me uje
9	Objketi i administrates
8	Vaskat e dekantimit
7	Muri ndares ne mes kaskades dhe Bunkerit te inerteve
6	Kaskada per ngarkusin
5	Ngarkuesi
4	Bunkeri i inerteve
3	Sillosi i cimentos
2	Shirit transportues i pjerret – dozuesi
1	Auto Mikseri

Figura 8 Pozita e Impiantit të Prodhimit të Betonit dhe Elementeve të parafabrikuara nga Betoni

5.2 Koncepti prodhues i betonit

“B FAMIS” SH.P.K. planifikon prodhimin e betonit dhe elemente të parafabrikateve me teknologji dhe pajime të cilat mundësojnë prodhimin e të gjitha llojeve të betonit dhe me cilësi të lartë.

Në procesin e prodhimit të betonit, përdoren materialet: çimentoja, fraksionet e gurit / rërës, uji dhe aditivet.

Fraksionet e gurit / rërës të cilat do të përdoren janë: : Fr I (0-4)mm, Fr II (4-8)mm, Fr III(8-16)mm dhe Fr. IV(16-32)mm.

Teknologjia që do të përdoret, ofron mundësi të aplikimit të një procesi të mbyllur, me mundësi kontrollimi në mënyrë automatike, çka mundëson ndikime më të vogla në mjedis, si dhe efikasitet në përdorim të lëndës së parë. Impiant është prodhues Grek.

Figura 9 Vendosja e fraksioneve të zhavorrit në afërsi të Impiantit të prodhimit të Betonit

5.3 Prodhimi i betonit

Betoni paraqet konglomerat që përfitohet me përzierjen e çimentos, fraksioneve të gurit, dhe ujit. Kompania parasheh që të prodhohj këtë lloje të betoneve, varësisht prej kërkesave të tregut:

- Beton Plastik 0-16 (MB15, MB20, MB25, MB30, MB35, MB35)
- Beton Plastik 0-31.5 (MB10, MB15, MB20, MB25, MB30, MB35, MB 40)
- Beton i ajruar 0-16 (MB20, MB25, MB30, MB35, MB 40)
- Beton i ajruar 0-31.5 (MB20, MB25, MB30, MB35, MB 40)
- Beton i qëndrueshëm ndaj ujit 0-16 (MB20, MB25, MB30, MB35)
- Beton i qëndrueshëm ndaj ujit 0-31.5 (MB20, MB25, MB30, MB35)

Përveç llojeve të përmendura më lart, varësisht prej kërkesave të tregut, do të mund të prodhohen edhe lloje të tjera të betoneve për ndërtimin e rrugëve, urave, tuneleve, infrastrukturës nën ujore etj.

Figura 10 Hapësirat ku do te vendosen llojet e zhavorreve për prodhimin e betonit

5.4 Komponentët e betonit

Cimentoja – paraqet komponentin lidhës të betonit. Kryesisht do të përdoret çimentoja “Portland”, por varësisht prej kërkesave të tregut mund të përdoren edhe lloje të tjera të çimentos. Cilësia e çimentos përcaktohet në bazë të aftësisë lidhëse, e cila shprehet përmes fortësisë. Kështu dallohen disa lloje të fortësisë: 200, 320, 500, 600 dhe 800 kp/cm². Sasia për prodhimin e betonit, përkatësisht harxhimi specifik i çimentos është 200-400 kg /1m³.

Agregati – guri / rëra. Kompania furnizohet më fraksionet e gurit gëlqeror nga kompani të, licencuara, materialet e të cilit janë dëshmuar për cilësi.

Agregati duhet të përmbushë kushtet e parapara në cilësi dhe granulim, duhet të jetë i pastër dhe me përbërje të lartë të kuarcit. Agregati duhet të jetë pa asnjë shtesë e cila do të mund të reagoje me ujin dhe të shkaktonte shkapërderdhje, sikurse që janë kloriket, sulfatet dhe kompozimet tjera kimike që mund të dëmtojnë vetitë fizike dhe mekanike të betonit.

Uji – është komponent i rëndësishëm në procesin e prodhimit të betonit, i cili shërben për të realizuar lidhjen e komponentëve të tjera, çimentos dhe agregatit. Investitori, siguron ujin nga pusi privat, dhe përmes depozitimit të rezervave të ujit në rezervuar.

Në procesin e prodhimit të betonit, përdoret vetëm ujë i pastër, pa materie organike.

Harxhimi specifik i ujit në procesin teknologjik për prodhimin e betonit varet nga lloji i betonit që dëshirojmë të prodhojmë. Në vijim do të i pet përqindja e ujit në beton në varësi nga lloji i betonit:

- për beton të lëngshëm 6- 8 %
- për beton plastik 7- 9 %
- për beton të fortë plastik 8-10 %

Si që kemi cekur ne pasuset e më sipërme ne këtë betonier mund të prodhojmë beton të kualiteteve të ndryshme duke u bazuar ne destinimin e tij dhe atë sipas nevojës dhe kërkesave të hargjuesve të betonit.

Në tabelën e më poshtme po e japim një shembull që paraqet sasinë e agregatit sipas fraksioneve dhe atë pa fraksionin + 16 - 31.5mm, sasinë e çimentos dhe sasinë e ujit që nevojitet për prodhimin e 1m³ beton llojit MB-30, sipas recepturës së caktuar:

Agregati

Fraksionet	+0-4mm	+4-8mm	+8-16mm		
Përqindja	45%	20%	35%		
Sasia	824kg	366kg	642kg	=	1832kg
Çimentoja					350kg
Uji					238kg

Nga kjo recepturë e lartshënuar mund të caktohet edhe bilanci material për prodhimin e 1m³ beton që shihet në tabelën e më poshtme.

Tabela 2 Bilanci për prodhimin e 1 m3 beton MB-30

Hyrja		Dalja	
Agregati	1832kg	1m ³ beton	2420kg
Çimentoja	350kg		
Uji	238kg		
Bilanci i përgjithshëm	2420kg		2420kg

Në tabelën në vijim po e japim një shembull për sasinë e agregatit sipas fraksioneve dhe atë me katër fraksione, sasinë e çimentos dhe sasinë e ujit që nevojitet për prodhimin e 1m³ beton llojit MB-30, sipas recepturës së caktuar:

Agregati

fraksionet	+0-4mm	+4-8mm	+8-16mm	+16-31,5 mm		
përqindja	40%	15%	35%	25%		
sasia	756kg	283kg	378kg	473kg	=	1890kg
Çimentoja						320kg
Uji						220l

Nga kjo recepturë e lartshënuar mund të caktohet edhe bilanci material për prodhimin e 1m³ beton që shihet në tabelën e më poshtme.

Tabela 4 Bilanci për prodhimin e 1 m³ beton

Hyrja		Dalja	
Agregati	1890kg	1m ³ beton	2430kg
Çimentoja	320kg		
Uji	220l		
Bilanci i përgjithshëm	2430kg		2430kg

5.5 Përshkrimi i procesit teknologjik

Procesi fillon me depozitim të lëndës së parë, në lokacione – objekte përkatëse. Fraksionet e agregatit, sipas porosisë, depozitohen në deponë e agregatit, dhe pastaj me makineri përkatëse – lugë ngarkuese vendosen në silosin (bunkerin) e agregatit me kapacitet 60 m³, sipas fraksioneve. Çimentoja e siguruar vendoset në dy siloset me nga 75 tona, ndërkohë që uji në rezervuarin e ujit 5000 litra.

Natyrisht në sistem bëjnë pjesë edhe pompa për furnizim me ujë si dhe pajisje elektrike automatike të dozimit.

- Agregatet e vendosura në silos sipas fraksioneve, dozohen përmes dozuesve elektropneumatik, të cilët hapen dhe mbyllen në mënyrë automatike varësisht nga komanda e dhënë, dhe njëkohësisht bëjnë matje të peshës së agregatit. Sasia e caktuar e agregatit

kalon në shiritin transportues, i cili ndodhet nën siloset e agregatit, dhe i cili e transporton agregatin deri te shiriti kryesor, e që ky i fundit e përcjell lëndën deri në mikser.

- b. Dozimi i çimentos bëhet përmes peshores automatike për matjen e peshës, si dhe transportohet përmes transportuesit kërmillor nga silosi. Çimentoja nga peshoja kalon në mënyrë automatike. Gjatë zbrazjes së peshojës së çimentos, aktivizohen vibruesit, të cilët sigurojnë që e gjithë sasia e çimentos të jetë larguar nga peshorja.
- c. Edhe dozimi i ujit bëhet në mënyrë automatike, me dozim të programuar përmes pompës së ujit. Pas kalimit të sasisë së programuar të ujit, ventili mbyllet në mënyrë automatike.

E tërë lënda e programuar dhe e peshuar: agregati nga siloset, përmes shiriti transportues e deri në shiritin kryesor; çimentoja gjithashtu nga peshorja, përmes gypit transportues e deri në shiritin kryesor, e gjithashtu edhe uji i programuar dhe dozuar, shkarkohen në mikser (përzier).

Pajimet mund të funksionojnë në mënyrë automatike me dozim të programuar, por gjithashtu mund të funksionojnë edhe në mënyrë manuale. Menaxhimi i tërë procesit kryhet nga kabina e kontrollit, përmes pultit automatik komandues. Modulet hyrëse drejtpërdrejtë pranojnë sinjalet nga dozatorët dhe peshoret. Modulet digjitale dalëse, shërbejnë për menaxhimin e ventileve elektromagnetik, motorëve si dhe llampave sinjalizuese.

Përveç materialeve kryesore, agregatit, çimentos dhe ujit, në proces përfshihen edhe aditivët. Sidomos në sezonën e dimrit, si dhe për konstruksione të veçanta shtohen aditiv të cilët e shpejtojnë kohën e ngurtësimit. Aditivi kryesisht shtohet me ujë, ose drejtpërdrejtë në mikser. Zakonisht aditivët shtohen në masën 2-4% të masës së çimentos.

Para se të lëshohen pajimet për realizimin e procesit teknologjik për prodhimin e betonit, duhet të kryhen këto veprime;

- Duhet të sigurohet sasia e mjaftueshme e agregatit në silose.
- Duhet të sigurohet sasia e mjaftueshme e çimentos dhe duhet hapur vetëm ventilin e silosit nga i cili dëshirojmë të marrim çimento.
- Duhet të sigurohet sasia e nevojshme e ujit.
- Duhet caktuar recepturën për kualitetin e betonit të cilin dëshirojmë të e prodhojmë
- Të caktohet zgjatja e kohës së ciklit të prodhimit të betonit duke u bazuar në recepturën e caktuar.

Pajimet mund të funksionojnë në mënyrë automatike me dozim të programuar dhe në mënyrë emanuele. Menaxhimi i procesit teknologjik i prodhimit të betonit, kryhet nga pulti komandues i automatizuar i vendosur në dhomën (hapësirën) të caktuar për te. Modulet hyrëse drejtpërdrejt pranojnë sinjalet nga dozatorët dhe peshojat, nëpërmjet sondave për të gjithë komponentët e procesit të prodhimit. Modulet digjitale dalëse shërbejnë për menaxhimin e ventileve elektromagnetikë, motorëve si dhe llampave sinjalizuese. Menaxhimi i tër procesit të prodhimit behet edhe përmes disa monitorëve të vendosur ne panelin e komandimit, përmes këtij paneli operatorit i mundësz të bëj mbikëqyrjen e tër procesit dhe recepturat për prodhimin e betonit, me këte mundësohet matja lehtë e komponentëve të agregatit, bitumenit dhe komponentëve tjera shtesë.

Për të arritur cilësinë e duhur të betonit bëhet sitja e çimentos me sita standarde dhe përcaktohet kohëlidhja e sajë. (Kohëlidhja e çimentos paraqet kohën nga momenti i përzierjes së çimentos me ujë gjer në momentin e fillimit të hidratimit të sajë dhe arritjes së fortësisëpërkatëse).

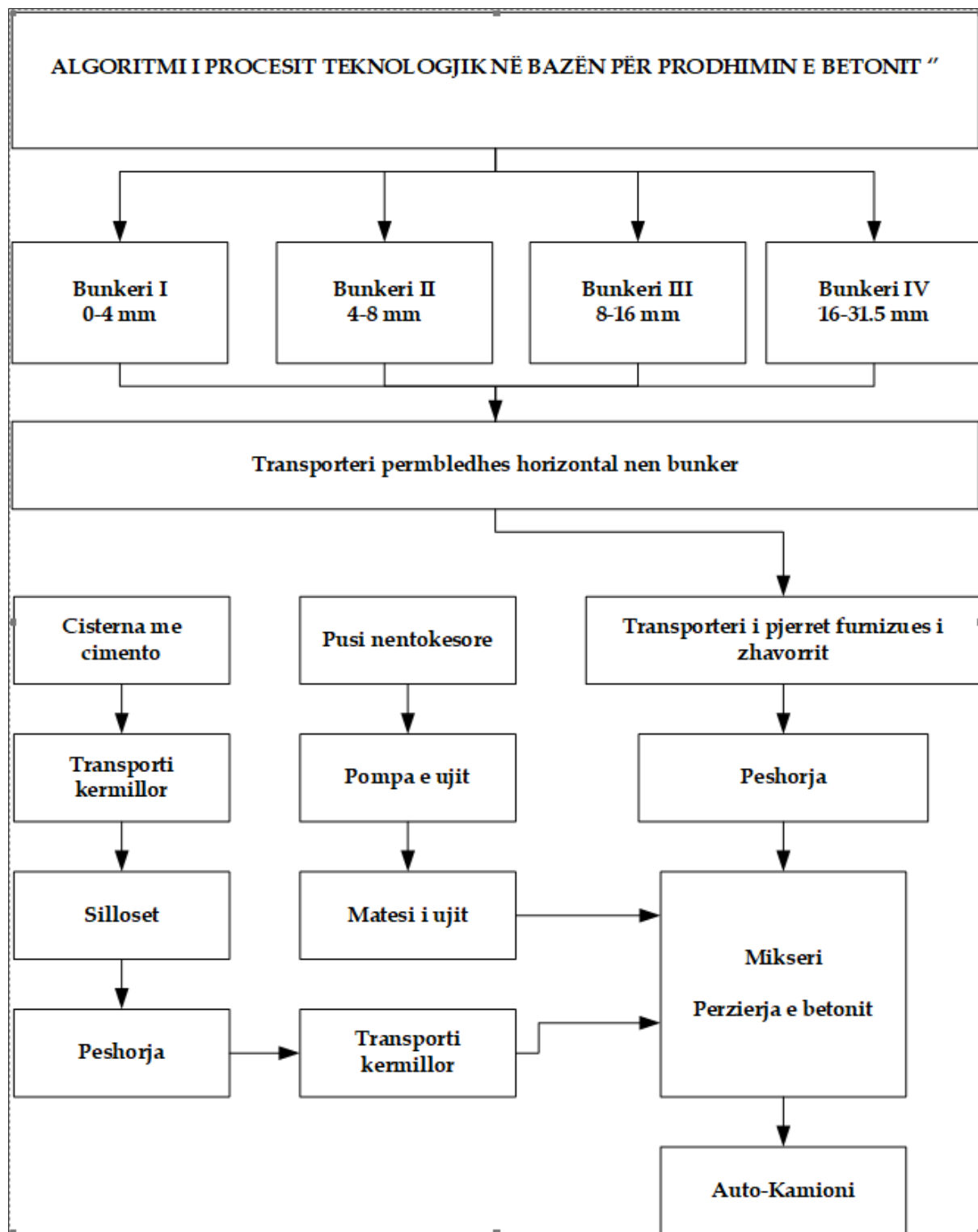

Figura 11 Skema e procesit teknologjik

6. PËRSHKRIMI I ALTERNATIVAVE TE ARSYESHME

Gjatë zgjedhjes së një vendi për ndërtimin e një baze prodhimi betoni, është thelbësore të merren parasysh alternativa të ndryshme të arsyeshme për të siguruar zgjedhjen e vendndodhjes optimale.

Më poshtë do të japim një përshkrim të disa prej alternativave të arsyeshme që duhen marrë parasysh gjatë procesit të përzgjedhjes së lokacionit:

6.1 Zonat me industri te njëjta ekzistuese:

Përdorimi i një zone me industri ekzistuese te njëjta mund të jetë një alternativë me kosto efektive. Zona të tilla mund të kenë tashmë infrastrukturë, shërbime komunale dhe lidhje transporti, duke reduktuar kostot fillestare të konfigurimit. Ne komunën e Malishevës janë planifikuar disa zona industriale/ekonomike me planin zhvillimor komunal disa janë parapare përgjatë rrugës regjionale, lokacioni ku është planifikuar ndërtimi i bazës së prodhimit të betonit i përket një zone me industri te ndryshme.

6.2 Sipërfaqet e fushave te gjelbërta:

Vendet e fushave te gjelbërta janë tokë të pazhvilluar. Ndërsa mund të kërkojnë më shumë investime fillestare në infrastrukturë, ato ofrojnë një fushe të zbrazët për projektimin e një objekti prodhimi betoni sipas specifikave tuaja të sakta.

6.3 Afërsia me lëndët e para:

Përzgjedhja e një vendi afër burimeve të lëndëve të para thelbësore, të tilla si agregatet dhe çimentoja, mund të zvogëlojë kostot e transportit dhe të rrisë efikasitetin operacional.

6.4 Infrastruktura e transportit:

Afërsia me rrugët kryesore është thelbësore për shpërndarjen efikase të produkteve të betonit. Është konsideruar se lokacioni i bazës së prodhimit të betonit ka akses të mirë në rrugët kryesore, lokale dhe ne autostrade.

6.5 Ndikim mjedisor:

Vlerësimi i ndikimit mjedisor të secilit vend, duke marrë parasysh faktorë si cilësia e ajrit dhe ujit, ruajtja e habitatit dhe kërkesat e mundshme të rehabilitimit.

6.6 Zonimi dhe rregulloret:

Hetoni rregulloret lokale të zonimit dhe kërkesat e lejeve për çdo vend të mundshëm. Sigurohuni që operacionet tuaja do të jenë në përputhje me të gjitha ligjet dhe rregulloret përkatëse.

6.7 Marrëdhëniet me komunitetin:

Vlerësimi i pranueshmërinë se komunitetit ndaj një objekti për prodhim betoni. Marrëdhëniet e mira me komunitetin janë thelbësore për të shmangur konfliktet dhe për të siguruar një proces më të qetë të lejeve.

6.8 Shërbimet komunale dhe infrastruktura:

Kontrolloni disponueshmërinë dhe kapacitetin e shërbimeve, duke përfshirë ujin, energjinë elektrike dhe sistemet e ujërave të zeza, në çdo vend. Përmirësimi ose instalimi i shërbimeve mund të jetë i shtrenjtë.

6.9 Kushtet gjeologjike dhe gjeoteknike:

Kryerja e studimeve të tokës dhe gjeoteknike për të siguruar që vendi i zgjedhur mund të mbështesë makineritë dhe strukturat e rënda të nevojshme për prodhimin e betonit.

6.10 Kërkesa e tregut:

Analizoni kërkesën për beton në rajon. Një faqe që është më afër tregut tuaj të synuar mund të zvogëlojë kostot e transportit dhe të rrisë konkurrencën.

5.11 Mbrojtje dhe siguri:

Është marrë parasysh siguria e zonës për sa i përket rreziqeve të fatkeqësive natyrore, shkallës së krimit dhe shqetësimeve të tjera të sigurisë. Kjo është thelbësore për sigurinë e personelit dhe pajisjeve.

6.12 Potenciali i zgjerimit:

Është bere vlerësimi, nëse vendi i zgjedhur lejon zgjerimin e ardhshëm, nëse biznesi i prodhimit të betonit rritet. Kostoja e tokës dhe e ndërtimit: Llogaritja e kostos së blerjes së tokës dhe ndërtimit në çdo vend, duke marrë parasysh jo vetëm çmimin e blerjes, por edhe kostot e zhvillimit të infrastrukturës.

6.13 Logjistika dhe vendi i lokacionit:

Duhet të Vlerësohet se sa me efikasitet mund të rrjedhin materialet nëpër vend, duke përfshirë ruajtjen, grumbullimin dhe shpërndarjen.

6.14 Qëndrueshmëria mjedisore:

Duhet të merren parasysh praktikat e qëndrueshme mjedisore dhe burimet e rinovueshme të energjisë kur zgjidhni një vend për të reduktuar gjurmën e karbonit të objektit.

6.15 Afërsia me fuqinë punëtore:

Duhet siguruar që ka një fuqi punëtore të disponueshme dhe të kualifikuar në afërsi të

kantierit për të mbështetur operacionet tuaja të prodhimit konkret.

Duke marrë parasysh këto alternativa të arsyeshme dhe duke vlerësuar tërësisht secilën prej tyre, kompania “BETON GRUP” SH.P.K. nuk e ka pasur te vështire te merr një vendim të informuar për vendndodhjen më të përshtatshme për bazën e prodhimit të betonit. Kompania e ka parë te rëndësishme dhe ka angazhuar ekspertë të cilët kane kryer studime gjithëpërfshirëse të fizibilitetit për të zgjedhur lokacionin që përputhet më mirë me qëllimet dhe vlerat e biznesit të kompanisë BETON GRUP.

Andaj duke i marre parasysh të gjitha alternativat e me sipërme është përzgjedhur lokacioni i bazës së prodhimit të betonit nga kompania “BETON GRUP” sh.p.k., e cila ka qasje të mire me autostraden “Ibrahim Rugova”, ka energjinë elektrike afër po ashtu ka edhe ujera nëntokësorë në sasi të mjaftueshme e cila ka planifikuar hapjen e pusit nëntokësor.

7. IDENTIFIKIMI DHE PËRSHKRIMI I NDIKIMEVE NË MJEDIS

Shkarkimet në mjedis gjatë funksionimit të impiantit të prodhimit të betonit do të jenë kryesisht pluhuri i lëndës së parë si granil dhe rërë, si dhe zhurma e impiantit dhe në rast të mundshëm derdhje të çimentos në sheshin e prodhimit. Procesi i prodhimit të betonit përfshinë edhe përdorimin e ujit, si pjesë e procesit teknologjik, kjo shërben për tretjen e çimentos dhe furnizimin e autobetonierëve me ujë për procesin e lagës së materialit të përzier. Proces tjetër është edhe larja e pastrimi i autobetonierëve pas shkarkimit të betonit, në mënyrë që të mos ngrije materiali në depozitën e përzierësit të betonit dhe të krijoj problem gjatë punës. Këto ujëra do të jenë me përmbajtje çimentoje, gëlqere dhe solucione ndihmëse për ngrirjen e betonit. Për këtë arsye, drejtuesit e këtyre mjeteve duhet të trajnohen për të kryer këtë proces në kantierin e prodhimit, ti shkarkojnë ujërat në vaskën e dekantimit dhe jo në çdo mjedis të mundshëm sipas rastit.

7.1 Ndikimet në ajër

Gjatë fazës së operimit, prodhimit të betonit, ndikime negative në ajër mund të paraqiten nga procesi teknologjik, nga ku lirohen grimca të pluhurit të çimentos si dhe grimca të pluhurit të agregatit që përdoret për prodhimin e betonit. Këto grimca mund të emetohen në ajër, dhe pastaj për shkak të peshës së tyre gravitojnë në tokë, në afërsi të impiantit. Këto pluhura përmbajnë substanca kimike të njëjta me çimenton si dhe me agregatin nga i cili janë liru. Në kushte të mos ndërmarrjes së masave zvogëluese, si rezultat i reliefit dhe kushteve tjera mjedisore, këto grimca mund të barten edhe në distanca më të largëta.

Gjithashtu, pluhur mund të ngritët edhe nga deponia e agregatit, si dhe nga pluhuri i liru

nga shiritat transportues. Ndotje e ajrit mund të rezultojë edhe gjatë depozitimit të çimentos në silos, gjatë ngarkim shkarkimit si dhe transportimit.

Nivel më pak relevant i ndotjes së ajrit mund të vije edhe nga emisionet e gazrave të automjeteve që përdoren, si lugë ngarkuese automatikse etje.

7.2 Ndikimet në tokë

Në dobi të minimizimit të ndikimeve në tokë, investitori do të kujdeset që gjatë gërryerjes dhe rrafshimit të tokës të punon në mënyrë profesionale ndërsa pjesë të caktuara sipas organizimit brenda parcelës do të shtrohen me zhavor dhe me beton. Njëkohësisht hapësirë e konsiderueshme e parcelës planifikohet të mbillet me pemë pas analizës së substratit.

Nga fakti se në afërsi të hapësirës ku planifikohet të ndërtohet impianti nuk ka burime të ujit të pijshëm dhe burime të ujërave nëntokësore të cilat do të mund të dëmtoheshin nga aktivitetet e këtij biznesi, mund të konkludojmë se ndikimet do të jenë minimalë.

Për minimizimin e ndikimeve do të ndërmerren masat si në vijim:

- Do të përdoren makineri të cilat teknikisht do të jenë të kontrolluara, veçmas nuk do të lejohen makineri me rrjedhje vaji.
- Në zonë nuk do të lejohet shtimi, ndërrimi, vendosja e vajrave apo karburanteve
- Do të ndërtohet gropa septike, në të cilën do të grumbullohen ujërat e impiantit, për mes se cilës grope fundërrimin i grimcave në mënyrë që uji të përdoret prap në procesin e prodhimit.

Gjatë fazës së operimit – prodhimit të betonit, ndikime negative në tokë paraqiten nga mbeturinat e ngurta të cilat krijohen gjatë procesit të mirëmbajtjes dhe riparimeve të ndryshme; si dhe nga mbetjet e ushqimit dhe paketimet që mund të rezultojnë nga stafi / punëtorët.

Ndikim tjetër në tokë mund të vije edhe nga depozitimi i pluhurave të rezultuara nga agregati dhe çimentoja, si dhe ndikimet nga mbeturinat e ngurta dhe të lëngëta që krijohen nga larja e makinave prodhuese, auto-mikserëve, dhe automjeteve tjera transportuese.

7.3 Ndikimet në ujë

Shkarkimet në ujë mund të vijnë nga:

- Derivatet, vajrat dhe lubrifikantet të ndryshme të cilat mund të derdhen nga makinat prodhuese
- Pastrimi i ambientit në rast të shkarkimit të çimentos së lëngshme, kryesisht nga ndërprerja e punës për shkak të ndërprerjeve të energjisë elektrike ose avari të tjera.

- Në rastet e pastrimit të automjeteve të transportit në ambientin e kantierit, larja e auto- betonierëve dhe e materialit të gurit gëlqeror.
- Ujerat e lagies së sheshit të qarkullimit të automjeteve.
- Ujerat e përdorur për ambientet hijeno-sanitare të ambientit të stafit
- Ujerat nga shpëlarja e materialit nga reshjet.

Ndikimi i këtij aktiviteti në ujera konsiston në ujerat e pastrimit të ambientit të punës. Procesi teknologjik uji shkarkohet vetëm gjatë shpëlarjes së makinerive, mirpo uji pasi të trajtohet në Sedimentues, prapë rikthehet në proces teknologjik.

Ndërsa për ujërat fekale kompania ka marrë pëlqim për tu lidhur në rrjetin e kanalizimit të ujërave të zeza të qytetit.

7.4 Ndikimet në peizazh, florë dhe faunë

Në baze të dhënave që kemi gjetur nga raportet komunale por edhe në daljet në terren lokacion nuk është i evidentuar si zonë e mbrojtur e natyrës dhe as si zonë e propozuar për mbrojtje. Po ashtu kjo zonë nuk njihet si lokalitet ose habitat i llojeve të rralla bimë dhe shtazore. Megjithatë, në nivel të mikro sistemit dhe të habitatit lokal në sipërfaqe ku do të operoj impianti, nuk do të ketë kushte për zhvillim të florës dhe faunës.

7.5 Ndikimi në vendbanime dhe popullatë

Nga ky impiant për prodhimin e betonit nuk pritet që të ketë zhvendosje të popullsisë, çrregullim të vendbanimeve apo çfarëdo efekti tjetër.

Nga veprimtaria e këtij aktiviteti mund të ndikohen objektet për rrethë nga pluhuri eventuale, si dhe nga zhurma. Masa të veçanta duhet të ndërmerren në këtë drejtim.

Megjithatë, këto ndikime nuk janë të theksuara. Mund të thuhet se ka ndikim pozitiv në zhvillimin ekonomik të zonës dhe ndihmon në punësimin dhe mbështetjen e komunitetit lokal.

7.6 Ndikimi nga zhurma

Zhurma si rezultat i teknologjisë së prodhimit të betonit do të ketë një karakter lokal dhe nuk do të ketë ndikim në zonat e banuara. Zhurma do të krijohet nga makineritë dhe pajimet e procesit të prodhimit të betonit, automjetet transportuese dhe automjete të tjera.

Sidoqoftë, aktivitetet që zhvillohen në këtë biznes nuk pritet që të tejkalojnë nivelin e lejuar të zhurmës. Zhurma dhe vibrimet që krijohen gjatë punës nuk pritet të ndikojnë në popullatën lokale. Po ashtu gjatë zhvillimit të veprimtarisë nuk ka aktivitete që zhvillohen gjatë natës që mund të ndikonin në krijimin e zhurmave.

Sa i përket zhurmave, ato janë të ndjeshme vetëm brenda ambienteve të fabrikës dhe nuk janë problem për mjediset e jashtme dhe fqinjët.

7.7 Ndikimet në raste të aksidenteve mjedisore

Sipas natyrës së impiantit, nuk pritet përdorim i lendeve e as prodhim i produkteve të cilat kanë rrezikshmëri të lartë për mjedisin. Aksidentet që mund të ndodhin mund të jenë të natyrave të ndryshme dhe mund të ndodhin në çdo kohë të procesit teknologjik si:

- Rrjedhjet e ndryshme të lendeve djegëse dhe lubrifikuese
- Nga mekanizimi punues
- Mundësia e pëlcitjes së gypave hidraulik
- Aksidentet e mundshme në komunikacionin gjatë transportit të lëndës së parë dhe të betonit etj.

8. MASAT PËR ZVOGËLIMIN E NDIKIMEVE NË MJEDIS

8.1 Masat për zvogëlimin e ndikimeve në ajër

Për të parandaluar dhe zvogëluar ndikimet negative në ajër gjatë fazës së operimit, përkatësisht prodhimit të betonit, për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve në ajër duhet të ndërmerren këto masa:

- Pluhuri i cili lirohet gjatë procesit teknologjik të prodhimit duhet të mënjanohet apo zvogëlohet deri në kufijtë minimal dhe pa ndikime në mjedis dhe shëndet.
- Shiritat transportues të fraksioneve duhet të jenë të mbuluar, dhe të mirëmbajtur.
- Gypat për mbushje të siloseve me çimento, si he gypa për mbushjen e mikserit me çimento duhet të jenë të kontrolluar, dhe pjesët lidhëse të tyre të jenë të mbyllura dhe të siguruar mirë
- Thasët e filtrave të kontrollohen rregullisht dhe nëse dëmtohen duhet të ndërrohen.
- Të bëhet kontrolli i rregullt teknik i automjeteve transportuese
- Vazhdimisht të spërkaten me ujë platoja operationale, aty ku ka potencial për pluhur, sidomos gjatë kohës me erëra dhe me temperatura të larta.

8.2 Masat për zvogëlimin e ndikimeve në tokë

Për të parandaluar dhe zvogëluar ndikimet në tokë, gjatë fazës së operimit, prodhimit të betonit, duhet të ndërmerren masat si në vijim:

- Të gjitha pajimet, stabilimentet e nevojshme për procesin e prodhimit të mirëmbahen dhe kontrollohen rregullisht
- Filtrat e silosit të çimentos duhet të kontrollohen dhe nëse janë dëmtuar të ndërrohen
- Të kontrollohen gypat transportues si dhe shiritat transportues. Vendet e lidhjes së gypave duhet të jenë të puthitura mirë në mënyrë që të parandalohet rrjedhja e materialeve.
- Të bëhet betonimi i platosë ku bëhet vendosja e pajimeve për prodhimin e betonit, gjeneratori, depot e vajrave e lubrifikantëve dhe të pajimeve tjera, si mjete sekondare të punës
- Ndërrimi i vajrave të makinave të bëhet në vende të posaçme, të betonuara dhe të izoluara,
- Mbeturinat e ngurta duhet të grumbullohen dhe klasifikohen sipas llojit dhe

- përbërjes. Ato që nuk mund të ripërdoren apo të shiten duhet të dërgohen në deponime regjionale të mbeturinave
- Mbeturinat komunale duhet të vendosen në kontejner adekuat të mbuluar me kapak, dhe duhet të bëhet marrëveshje me kompaninë komunale për mbledhje të mbeturinave.
 - Vajrat e përdorura duhet të vendosen në enë të vecant dhe t'u shiten kompanive të licencuara për mbledhjen e vajrave të përdorura

8.3 Masat për zvogëlimin e ndikimeve në ujë

Për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve negative në ujëra, duhet ndërmarrë këto masa:

- Në lokalitetin e betonierkës duhet të behët sistemi për bartjen dhe grumbullimin e ujërave të ndotura të krijuara nga procesi i prodhimit, nga larja e automjeteve transportuese, automiskerëve apo automjeteve të tjera, si dhe të ujërave të reshurave atmosferike.
- Duhet rregulluar sistemin gypor për bajtjen e ujërave të cilat duhet të barten në puse sedimentuese për trajtimin e ujërave, përkatësisht për sedimentimin e grimcave të ngurta
- Kolektorët duhet të rregullohen ashtu që e tërë sasia e ujërave industriale si dhe të reshurave nga platotë dhe nga tërë sipërfaqet funksionale të grumbullohen dhe të orientohen në pusët sedimentuese, e pastaj në separator.
- Duhet të ndërtohen tri puse sedimentuese në mënyrë që të sedimentohen grimcat e ngurta
- Duhet të ndërtohet separatori i vajrave në mënyrë që ujërat të pastrohen nga vajrat që kanë rrjedhur nga sipërfaqet operationale, makineritë prodhuese, automjetet etj. Separatori duhet të ndërtohet ashtu që rregullisht të mund të kontrollohet dhe të merren mostrat,
- Pusët sedimentuese dhe separatori duhet rregullisht të pastrohen nga mbeturinat. Mbeturinat duhet të dërgohen në deponi regjionale.
- Ujërat e zeza duhet të trajtohen përmes gropës septike. Pastrimi i gropës septike duhet të bëhet nga kompanitë publike për ujësjellës dhe kanalizim.
- Kompania duhet që të matjen e cilësisë së ujërave të shkarkuara, dhe se vlerat e fituara duhet të krahasohen me vlerat e caktuara me udhëzimin administrativ 13 / 2008. Vlerat e cilësisë së ujit të shkarkuar nuk guxojnë të jenë më të larta se ato të përkufizuara në udhëzim administrativ.

8.4 Masat për mbrojtjen nga Zhurma

Kompania duhet të bëjë matjet e zhurmës në përputhje me ligjet dhe rregulloret në fuqi. Matjet duhet të bëhen afër vendbanimeve, në mënyrë që të vërehen ndikimet në vendbanim. Në rast se rezultatet e matjeve tregojnë vlera më të larta sesa ato të lejuarat, atëherë kompania duhet të ndër marrë masat e duhura. Varësisht prej procesit të punës, në mjediset ku parashihet zhurmë e madhe, punëtorët duhet të bartin pajisje për mbrojtje nga zhurma.

8.5 Masat për mbrojtje nga rreziqet dhe aksidentet

Për të parandaluar pasojat e mundshme, kompania duhet të zhvilloj plan të menaxhimit të rrezikut nga aksidentet mjedisore. Gjithashtu duhet të përgatit një plan për parandalimin e zjarrit, por edhe plan për menaxhimin e situatave në raste të zjarrit.

Si masë parandaluese, i tërë lokacioni duhet të jetë i rrethuar, mbrojtur nga ndikimet fizike të jashtme. Duhet të vendosen rrethoja adekuate. Duhet të merren masat e sigurisë për evitimin e derdhjes së vajrave apo derivateve.

Duhet që të ndërmerren të gjitha masat e sigurisë, konform ligjit për siguri në punë, mbrojtje të shëndetit të të punësuarve dhe të mjedisit të punës.

9. PROGRAMI I MONITORIMIT

Duke e pasur parasysh se ky aktivitet nuk parasheh përdorim të lëndëve djegëse, nuk parasheh procese të djegies, shkrirjes, apo furra me temperatura të mëdha, si dhe nuk parasheh shkarkime të ujërave të zeza nga proceset teknologjike, nuk konsiderohet e detyrueshme monitorimi permanent i tregueseve mjedisore. Megjithatë, rekomandohet që në mënyrë periodike, investitori të monitorojë këto tregues të trysnisë në mjedis:

- Për ajrin duhet të monitoroj Lëndën e Ngurtë Pezull(LNP) dhe zhurmat në ambientin e punës(dB).
- Për ujin: lënda e ngurtë pezull, përmbajtja e CaCO_3 .
- Për token, nuk aplikohen detyrime monitorimi

10. RAPORTIMI

Raportimi do të kryhet nga personi përgjegjës i autorizuar nga menaxhmenti, gjegjësisht nga ekspertët e kompanisë. Në raport do të përfshihen të dhënat për monitorimin siç do të jetë kërkuar në pëlqimin mjedisor, përkatësisht lejen mjedisore.

11. MASAT REHABILITUESE PAS PËRFUNDIMIT TË AKTIVITETIT

Pas përfundimit të aktivitetit prodhues, pajimet e impiantit duhet të çmontohen dhe të largohen nga ky lokalitet. Bazamentet si dhe platotë ng betoni duhet të shkatërrohen, imtësohen dhe të dërgohen në deponinë regjionale. Substratet e krijuara gjatë procesit të prodhimit, përmbajnë rërë, zhavorr, çimento beton etj. Ato duhet të largohen, dhe me një trashësi rreth 0.5 m struktura përfundimtare duhet të jetë e mbuluar me dheun, e cila është adekuate me dheun e mëparshëm dhe ku do ti përshtatet substratit te tokës.

Rikultivimi i këtyre sipërfaqeve të dëmtuara apo të degraduar nga ndryshimi i destinimit do të përfshij rivitalizimin në tërësi të hapësirës së dëmtuar nga veprimtaria ekzistuese. Zgjedhja e rikultivimit dmth modelit, varet edhe nga qëllimi i përdorimit të tokës, siç do të jetë e paraparë me planet komunale..

12. KONKLuzion

Me respektimin e masave për parandalimin dhe zvogëlimin e ndikimeve në mjedis, ndikimi i impiantit për prodhimin e betonit dhe elementeve te parafabrikuara nga betoni e cila do të jetë në nivel të vlerave dhe standardeve të caktuara me ligjet dhe aktet nënligjore në fuqi. Ndikimet e evidentuara janë të menaxhueshme dhe kontrollueshme. Këto ndikime do të monitorohen dhe do të raportohen në fund të cdo viti kalendarik, dhe sipas kërkesave të autoriteteve përkatëse.

Duke u bazuar ne të gjitha ato qe u thane me siper mendojme qe kompania “B FAMIS” SH.P.K. nga Suhareka i ploteson kushtet per tu pajisur me Pelqim Mjedisor per Impiantin e Prodhimit te beoni dhe elementeve te parafabrikuara nga betoni.

13. ANALIZA KOST – BENEFITE E PROJEKTIT NË FORMË TABELARE

TABELA E KOST – BENEFITIT TE INVESTIMIT NE IMPIANTIN E PRODHIMIT TË BETONIT DHE ELEMENTEVE NGA BETONI		
Nr.	Emri	Çmimi (€)
1.	Bunkerët	40,000.00 €
2.	Traka e transportit te zhavorrit	10,500.00 €
3.	Siloset 2 copë	60,000.00 €
4.	Mikseri	20,000.00 €
5.	Makineritë Tjera:	65,000.00 €
Shuma totali investive:		195,500.00 €

B FAMIS SH.P.K.

14. LITERATURA E PERDORUR

Lista e bibliografisë (referencave) së burimeve të përdorura për përshkrimet dhe vlerësimet e përfshira në raport.

- Te dhënat nga Investitori,
- Projekti Konceptual,
- Harta zonale komuna Suharekë
- Pzhk – Suharekë,
- Kërko dhe paraqit - KGP (rks-gov.net)
- OpenStreetMap
- BFamis | Ballina
- LIGJI NR. 08/L-181 PËR VLERËSIMIN E NDIKIMIT NË MJEDIS (rks-gov.net)